

Decyzja
Prezydium KK
nr 180/12

ws. opinii o *projekcie założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych*

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do przedstawionego przez Urząd Zamówień Publicznych „*projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych*”.

Zamówienia publiczne, jako przedsięwzięcia realizowane z pieniędzy podatników powinny podlegać specjalnej procedurze. Doświadczenia ostatnich lat związane z intensyfikacją inwestycji publicznych pokazały słabości obecnie obowiązującej procedury zamówień publicznych, doprowadzając do upadłości wielu firmy oraz powodując lawinowe zwolnienia pracowników. Dlatego też pozytywnie należy ocenić inicjatywę Urzędu Zamówień Publicznych, zmierzającą do wprowadzenia przepisów mających na celu wzmocnienie jakości realizowanych inwestycji publicznych. Niestety, termin ich wprowadzenia należy uznać za spóźniony, ponieważ okres intensywnej realizacji zamówień publicznych związanych ze współfinansowaniem z funduszy unijnych oraz z turniejem EURO 2012 dobiega końca.

Wprowadzenie mechanizmu eliminacji rażąco niskiej ceny w procedurze zamówień publicznych jest dawno oczekiwanym przez Związek postulatem. Takie rozwiązanie uchroni rynek przed nierzetelnymi wykonawcami licytującymi nierealnie niskie ceny, wręcz uniemożliwiające wykonanie zamówienia. Dla związków zawodowych nie do przyjęcia są przede wszystkim rozwiązania umożliwiające przyjęcie ofert z zaniżonymi wynagrodzeniami pracowników. Zamawiający winien już w zamówieniu wyspecyfikować pozycję określającą koszty pracy w podziale na umowy o pracę i inne umowy cywilno-prawne. Analiza tej wartości pozwoli, wszystkim zainteresowanym stronom procesu udzielania zamówienia publicznego, na weryfikację ofert pod kątem ich zgodności z przepisami prawa pracy. NSZZ „Solidarność” postuluje powrót do koncepcji, która z dobrym skutkiem obowiązywała jeszcze kilka lat temu. Związki zawodowe i pracodawcy ustalali płacę minimalną uwzględniającą wszelkie koszty: podatków pośrednich, bezpośrednich oraz zobowiązania w stosunku do pracowników z uwzględnieniem przepisów BHP oraz funduszu socjalnego.

Tak ustalona płaca minimalna obowiązywała przy tworzeniu kosztorysu przetargowego. Wybieranie ofert z rażąco niską ceną powoduje, że obecnie często na placu budowy pracują źle opłacani pracownicy o najniższych kwalifikacjach. Trudno wówczas mówić o jakości, czy terminowości. Należy zauważyć, że w związku z faktem, iż zamówienia publiczne są realizowane przez instytucje publiczne lub przez podmioty prywatne z udziałem środków publicznych, możliwość oceny przyszłego wykonawcy w zakresie przestrzegania przez niego praw pracowniczych stanowić będzie również impuls dla firm ubiegających się o zlecenia rządowe lub samorządowe do prowadzenia polityki zatrudniania w sposób gwarantujący poszanowanie standardów pracy. W celu ochrony zatrudnienia pracowników na umowę o pracę oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy, należy wprowadzić uwarunkowanie, aby firma startująca do przetargu wykonywała co najmniej 30% robót własnymi siłami. Takie rozwiązanie uniemożliwi udział w przetargach firm, tak zwanych „teczkowych”, które są niepotrzebnym pośrednikiem pomiędzy zamawiającym a realizatorem zamówienia.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia możliwość ograniczenia przez zamawiającego podmiotów biorących udział w postępowaniu do wykonawców pochodzących z UE, EOG, z krajów stron Porozumienia w sprawie zamówień rządowych (GPA). Powszechnie krytykowana jest praktyka zamówień publicznych, np. w budownictwie, dotycząca powszechnego dostępu do przetargów na roboty budowlane. Powszechna dostępność, w tym dla firm spoza terytorium Unii Europejskiej, generuje problemy z realizacją zamówień, co można było zaobserwować w ostatnim czasie przy budowie autostrad realizowanych przez firmy azjatyckie. Według naszej opinii rynek budowlany jest dostatecznie konkurencyjny, wszystkie wielkie koncerny z kapitałem transgranicznym, jak również polskim, są podmiotami startującymi w przetargach na kontrakty budowlane. Posiadają one wysokiej jakości kwalifikacje oraz zasoby, niezbędne do realizacji zamówień publicznych. W nowych rozwiązaniach muszą znajdować się zapisy zachęcające do stosowania tego ograniczenia przez zamawiających.

Procedura zamówień publicznych powinna uwzględniać również pewne uwarunkowania globalne, niezależne od samego zamawiającego oraz realizującego zamówienia publiczne. Przykładem takiego niezależnego uwarunkowania są np.: ceny ropy naftowej czy stali na rynkach światowych. Dziś inwestor sam ponosi ryzyko związane z destabilizacją na rynkach światowych. Powinna istnieć możliwość negocjowania zmiany cen z ważnych powodów w obie strony, przede wszystkim w sytuacji zagrożenia upadłością firmy realizującej zamówienie publiczne. Działanie takie powinno stanowić element walki z bezrobociem.

Zdaniem Prezydium KK przy realizacji zamówień publicznych powinno się zwracać większą uwagę na kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. Już na etapie warunków przetargowych powinno uwzględniać się warunki BHP, ten czynnik powinien być znaczący w punktowaniu składanych ofert.

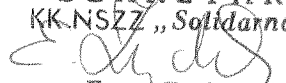
Dopuszczenie możliwości składania ofert i dokumentów wyłącznie w języku innym niż język polski (Ad 10), implikuje ograniczenie możliwości analizy tak przedstawionej oferty przez podmioty krajowe oraz generuje koszty dla krajowych przedsiębiorców w postaci nakładów na tłumaczenie dokumentacji złożonej przez kontroferentów. Jednocześnie taka możliwość nakłada na zamawiającego konieczność zatrudniania osób biegle władających językiem obcym, w którym jest złożona oferta, lub zlecenia takiej usługi na zewnątrz. W obu przypadkach, koszty oceny takiej oferty spadły na instytucje rządowe lub samorządowe. W związku z tym, przy wprowadzeniu takiego zapisu należy dodatkowo oszacować koszty jego funkcjonowania.

Koszalin, 16 października 2012 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek